

ชื่อเรื่อง การเพาะเลี้ยงเห็ดกินได้ที่พบในสวนยาง ตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
 ชื่อผู้วิจัย เสาวภา สุราวุธ และชุตานา คุณสุข
 หน่วยงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 ปีงบประมาณ 2564

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้คือเพื่อระบุชนิดเห็ดกินได้ที่พบในพื้นที่สวนยางพารา ตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ด้วยวิธีทางสัณฐานวิทยาและอนุชีววิทยา และเพื่อศึกษาการเพาะเลี้ยงเส้นใยเห็ดกินได้ในระดับห้องปฏิบัติการและในระดับโรงเรือน ในการสำรวจพบเห็ดราขนาดใหญ่ จำนวน 12 ตัวอย่าง ในจำนวนนี้เป็นเห็ดที่มีรายงานว่ากินได้ จำนวน 5 ชนิด (รหัสตัวอย่าง) คือ *Auricularia cornea* (NU10), *Schizophyllum commune* (SC3), *Termitomyces cylindricus* (PK1), *Tremella fuciformis* (NU21) และ *Trichaleuria javanica* (PL8) จึงได้ทำการคัดเลือกเห็ดจำนวน 1 ชนิด คือ *S. commune* (SC3) หรือเห็ดแครง โดยมีสายพันธุ์ทางการค้าเป็นสายพันธุ์เปรียบเทียบ จากการศึกษาพบว่าเห็ดแครงสายพันธุ์สวนยาง มีการเจริญของเส้นใยบนอาหาร PDA การเจริญบนเมล็ดข้าวฟ่าง และผลผลิตของดอกเห็ดได้น้อยกว่าสายพันธุ์ทางการค้า อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้เมื่อทำการเปรียบเทียบผลผลิตจากสูตรทำก้อนเชื้อ จำนวน 3 สูตร พบว่าทั้งเห็ดแครงสายพันธุ์สวนยางและสายพันธุ์ทางการค้าให้ผลผลิตมากที่สุดเมื่อเพาะในก้อนเชื้อสูตรที่ 1 ซึ่งเป็นสูตรที่มีส่วนผสมคือ ขี้เลื่อย 15 กิโลกรัม รำละเอียด 7.5 กิโลกรัม ภูไมท์ 300 กรัม และดีเกลือ 30 กรัม ส่วนสูตรที่ 2 และ 3 ให้ผลผลิตลดลงตามลำดับ ดังนั้น ในงานวิจัยนี้สามารถแยกเชื้อเห็ดแครงสายพันธุ์จากสวนยางได้และยังเป็นสายพันธุ์ที่สามารถพัฒนาเพื่อทำการเพาะเลี้ยงให้เกิดดอกในระดับโรงเรือน

คำสำคัญ : เห็ดกินได้, เห็ดแครง, การเพาะเห็ด, สวนยางพารา

Title Edible Mushroom Cultivation from Rubber Plantation,
Saentoong, Khao Saming, Trat Province

Researchers Saowapha Surawut and Chutapa Kunsook

Organization Faculty of Science and Technology, Rambhai Barni Rajabhat University

Year 2021

Abstract

The objectives of this study were to identify edible mushrooms found in rubber plantations, Saentoong, Khao Saming, Trat province by morphological and molecular techniques and to investigate mushroom cultivation in the laboratory and in-house. Twelve mushroom samples were collected from the rubber plantation, five of these samples were edible mushrooms consisting of *Auricularia cornea* (NU10), *Schizophyllum commune* (SC3), *Termitomyces cylindricus* (PK1), *Tremella fuciformis* (NU21), and *Trichaleuria javanica* (PL8). This study selected *S. commune* (SC3) as rubber plantation strain and commercial strain of *S. commune* was used to compare. The result found that *S. commune* rubber plantation strain revealed lower mycelia growth on PDA, on millet seed, and yield product than commercial strain, however, the data did not statistically significant difference. Additionally, the three formulas of cultivated material revealed that both *S. commune* rubber plantation strain and commercial strain gave the highest yield product in cultivated material formula 1 contains 15kg, 7.5kg, 300g, and 30g of sawdust, rice bran, pumice, and magnesium sulfate, respectively. Therefore, this study could cultivate *S. commune* rubber plantation strain and this strain could develop to be cultivated for mushroom production in-house.

Keywords : edible mushroom, *Schizophyllum commune*, mushroom cultivation,
rubber plantation